

C35 – SLAN2

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2008-2009

21 oktober 2008

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

SUBCOMMISSIE VOOR LANDBOUW, VISSERIJ EN PLATTELANDSBELEID

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Ludo Sannen tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de uitdeling van gratis fruit in scholen in het schooljaar 2008-2009	1
Vraag om uitleg van de heer Ludo Sannen tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de aangekondigde stappen met betrekking tot de herwaardering van de volkstuinen	4
Vraag om uitleg van mevrouw Vera Dua tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de ecologische reconversie van de visserijsector en de rol van de Stichting Duurzame Visserij-ontwikkeling in dit verband	6
Vraag om uitleg van mevrouw Vera Dua tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de organisatie van de co-existentie van genetisch gemodificeerde gewassen met conventionele gewassen	10

Waarnemend voorzitter: de heer Mark Demesmaeker

Vraag om uitleg van de heer Ludo Sannen tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de uitdeling van gratis fruit in scholen in het schooljaar 2008-2009

De voorzitter: De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen: Mijnheer de voorzitter, geachte leden, mijnheer de minister-president, op 21 januari van dit jaar kwam u naar buiten met een positief persbericht, getiteld 'Minister-President Kris Peeters maakt gratis bedeling schoolfruit ook in 2008 mogelijk'. Erg verheugend. Niet toevallig was dat net een dag voor ik u daarover interpelleerde in de commissie.

Sta me toe even uw geheugen op te frissen. Naast het reguliere betaalde fruitaanbod, zoals Tutti Frutti, konden scholen tot dit schooljaar ook gebruik maken van gratis buitenkansjes. Sinds 1996 beschikte Europa over een gemeenschappelijke marktordening (GMO) voor groenten en fruit. Als op de veiling te veel fruit werd aangeboden, werden die kwalitatief onberispelijke marktoverschotten opgekocht. Sociale instellingen, zoals voedselbanken en verzorgingstehuizen, maar ook scholen, konden die dan gratis afhalen. Geïnteresseerde instellingen moesten zich wel eerst laten registreren bij het Belgisch Interventie- en Restitutiebureau (BIRB), een dienst van de federale overheid. Geregistreerde pasjeshouders kregen vervolgens elke week een e-mail met het verwachte gratis aanbod per veiling.

Tot vorig jaar had geen enkele Vlaamse school de weg naar het BIRB gevonden, zo bleek uit een schriftelijke vraag aan uw voorganger. Het BIRB had wel een eigen omzendbrief voor scholen, maar die raakte blijkbaar niet tot bij de doelgroep. Daarom heb ik in maart 2007 aan minister van Onderwijs Vandenbroucke gevraagd om scholen actief te wijzen op die interessante mogelijkheid voor gratis schoolfruit. Via Klasse, SCHOOLdirect en de website www.gezondopschool.be kregen de scholen toegang tot de BIRB-omzendbrief.

Het resultaat was meer dan bemoedigend. Op 28 november 2007 hadden ruim 260 scholen, verspreid over heel Vlaanderen, een pasje aangevraagd bij het BIRB. In totaal kregen zo meer dan 115.000 Vlaamse scholieren toegang tot gratis fruitoverschotten.

Een succesvolle actie, zo leek het, die ook perfect paste bij de intentieverklaring die de minister van Onderwijs

in januari 2006 had ondertekend met zijn collega-ministers bevoegd voor de landbouw, de volksgezondheid en de sport, om vanaf 1 september 2007 alle basis- en secundaire scholen een eigen gezondheidsbeleid te laten uitstippelen. Hiervoor was als instaphema 'Gezonde voeding en lichaamsbeweging' gekozen.

Deze regeling kwam echter in het gedrang door een aangepaste regelgeving op Europees niveau. De Europese Unie besliste immers om via een andere weg dan de GMO subsidies te besteden voor het gratis bedelen van fruit aan scholen. Omdat die nieuwe regelgeving echter pas vanaf 1 januari 2009 in werking treedt, zaten we verveeld met een overgangsjaar, waardoor de succesvolle bedeling van gratis fruit voor scholen in het gedrang dreigde te komen.

Dat noopte mij tot het indienen van een interpellatie aan uw adres over deze toestand. Ik maakte me er zorgen over dat een dergelijk goed en succesvol project ten onder zou gaan aan problemen met de regelgeving. U verzekerde me echter dat mijn vrees totaal ongegrond was en dat u ter zake al was opgetreden, namelijk door het probleem aan te kaarten bij de Europese Commissie. Ik citeer uit uw persbericht van 21 januari: "Hierdoor wordt het mogelijk dat ook in 2008 fruit dat voor interventie wordt aangeboden, gratis ter beschikking kan worden gesteld van de scholen en liefdadigheidsinstellingen."

Ondertussen is het schooljaar 2008-2009 echter van start gegaan en vragen geïnteresseerde scholen, ouders en ook ikzelf ons af waar de aangekondigde overgangsmaatregel blijft. Het BIRB is ter zake blijkbaar niet meer bevoegd. Het systeem met de omzendbrief, de pasjes en de wekelijkse e-mail om scholen te informeren, is stopgezet: tot zover althans de informatie waarover ik beschik.

Net nu de scholen hun weg hadden gevonden naar dit nuttige en voordelige systeem, verliest het systeem zijn continuïteit: dat is een spijtige vaststelling. Ik drukte in mijn vorige betoog al de vrees uit dat dat zou gebeuren. Die vrees blijkt dus heel gegrond te zijn geweest. Het is immers belangrijk een continuïteit te verzekeren, zeker als u dit vanaf volgend jaar zou willen veralgemenen.

Mijnheer de minister-president, hoe verklaart u dat er voor dit schooljaar blijkbaar geen overgangsregeling bestaat voor de gratis bedeling van schoolfruit? Zal die overgangsmaatregel dit schooljaar vooralsnog in voege treden, zodat de scholen opnieuw gebruik kunnen maken van die regeling? Aangezien het BIRB niet meer bevoegd is, wie is het dan wel en welke instantie zal

nu, maar ook vanaf het schooljaar 2009-2010, instaan voor die maatregel?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, geachte leden, mijnheer Sannen, u hebt de diverse persberichten die ik heb verstuurd, correct weergegeven. Ook is uw vaststelling correct dat er sinds januari 2008 geen fruit meer via die veilingen ter beschikking wordt gesteld aan de scholen. De vraag is hoe een en ander te verklaren valt, en wat er zoal is gebeurd. Ik wil dit voor u in alle duidelijkheid op een rijtje zetten.

Zoals u terecht hebt aangegeven, is er een nieuwe Europese regelgeving die de afzet van marktoverschotten vanaf 1 januari 2009 regelt. Vanaf dan kunnen groenten en fruit enkel met Europese steun uit de markt worden genomen indien er sprake is van een crisis. Voor dit jaar is niet in een overgangsregeling voorzien en dreigde het systeem stil te vallen. Dat was ook de reden van uw vraag.

Ik heb de Europese Commissie hierover prompt aangesproken en een overgangsregeling voor 2008 uit de brand gesleept. Dat heb ik toen ook laten weten. U en ik waren daar zeer gelukkig mee. De regeling hield in dat de telersverenigingen, indien nodig retroactief, een vergoeding zouden kunnen krijgen voor de verdeling van die producten en voor een deel van de logistieke kosten die daarmee gepaard zouden gaan. Europa stond er echter op dat het initiatief bij dat systeem al in 2008 bij de telersverenigingen zou komen te liggen. Zij moesten dat dus opnemen in hun operationele programma.

Wat u zegt klopt: u hebt dat gevraagd en ik heb toen contact opgenomen met de Europese Commissie, en ik heb de overgangsmaatregel uit de brand gesleept dankzij druk en hulp van velen. De Europese Commissie verbond hier wel de voorwaarde aan van opname in het operationele programma.

Vervolgens heb ik contact opgenomen met de veilingen en die hebben toegezegd om hun maatschappelijke verantwoordelijkheid ook in 2008 te zullen opnemen, zoals ze dat ook de voorbije jaren gedaan hebben inzake het promoten van gezonde voeding bij jongeren. Aangezien het systeem van de gratis bedeling uit de interventievoorraden een onstabiel en onzeker systeem is met een beperkt aanbod en producten van mindere kwaliteit, hebben de fruitveilingen ervoor gekozen om verder actief te participeren in het project Tutti Frutti – waarover u al eerder vragen stelde – en zich daarop toe te leggen, en hebben ze beslist om de interventie als crisismaatregel niet op te nemen in hun operationele programma. Dit is een eerste niet onbelangrijk element en nieuw feit.

U kent Tutti Frutti: het is een project dat wordt gecoördineerd door het Vlaams Instituut voor Gezondheidspromotie

(VIG) in samenwerking met de veilingen. Scholen die instappen in dit project, krijgen voor een bedrag van 6 à 10 euro per leerling en per schooljaar wekelijks een stuk gezond fruit van groothandelaars of veilingen in de omgeving van de scholen. Deze bijdrage wordt nu hoofdzakelijk door de ouders betaald. Het project werd in 2004 opgestart en heeft momenteel meer dan de helft van de lagere scholen in Vlaanderen bereikt.

2008 werd dus als overgangsperiode toegestaan door de Europese Commissie. De telersverenigingen moesten die dan inschrijven in hun programma. De veilingen hebben echter geopteerd om door te gaan met het project Tutti Frutti en zich daarin verder te engageren.

Mijnheer Sannen, toen we het hier in januari al over hadden, heb ik reeds gesignaleerd dat de fruitbedeling uit interventie afhankelijk is van de producten die in interventie zijn gegaan, en dus volledig van de marktomstandigheden afhangt. Concreet betekent dit dat er vorig seizoen nagenoeg geen appels waren, enkel peren. Gezien de verwachte daling van de perenoogst, zullen er in 2009 waarschijnlijk weinig kwaliteitsvolle peren beschikbaar zijn in interventie. De fruitveilingen hebben dit jaar nagenoeg geen gebruik gemaakt van het interventiesysteem. Ik meen begrepen te hebben, ook uit uw vorige vragen, dat u samen met mevrouw Heeren de veilingen hebt gecontacteerd.

De fruitveilingen hebben ervoor gekozen om geen gebruik te maken van het interventiesysteem omdat de marktomstandigheden hier niet toe geleid hebben, maar om actief deel te nemen aan het project Tutti Frutti. Bovendien dient het succes van het interventiesysteem niet overroepen te worden. U kent de cijfers, maar ik geef ze toch nog even mee. In de periode 2006-2007 was er 165.000 kilogram peren in voorraad en werd hiervan 4.262 kilogram opgehaald door scholen. U hoort me niet zeggen dat dit een onbelangrijke hoeveelheid zou zijn, maar laten we dit eens vergelijken met het project Tutti Frutti, om na te gaan waarom de veilingen daarvoor opteren. Het project Tutti Frutti toont aan dat de meerderheid van de lagere scholen in Vlaanderen vlot de toegang tot dit systeem gevonden heeft. In 2004-2005 namen 169.059 leerlingen deel aan het project, in 2006-2007 was dit aantal al opgelopen tot 240.029. In 2007-2008 was er een kleine terugval merkbaar, maar die was te wijten aan het feit dat er een nieuw elektronisch systeem werd ingevoerd waarmee niet alle scholen even snel vertrouwd waren.

Als we al deze cijfers op een rijtje zetten, meen ik dat het project Tutti Frutti een groter succes kent dan de gratis fruitbedeling uit interventievoorraden, want meer dan de helft van de lagere scholen in Vlaanderen wordt ermee bereikt. De garantie op kwaliteitsvol fruit dat structureel wekelijks aan de leerlingen beschikbaar gesteld wordt tegen een lage prijs, maakt deze formule een succes.

U vroeg wie hier allemaal voor bevoegd is. Het Agentschap voor Landbouw en Visserij is vanaf 2009 de bevoegde instantie, maar gelet op het bovenstaande zal er wellicht geen fruit voor scholen beschikbaar zijn in 2009. Vanaf 2009 moeten de operationele programma's 'groenten en fruit' in Vlaanderen aangepast zijn aan de nieuwe regelgeving en is het met Europese steun uit de markt nemen van groenten en fruit in theorie alleen mogelijk als crisismaatregel. Dit betekent niet dat deze mogelijkheid volledig is uitgesloten, maar het initiatief zal dus bij de telersverenigingen liggen.

Indien dit toch nog problemen oplevert omdat de scholen niet weten hoe de zaak ineen zit, is een communicatie-inspanning natuurlijk aangewezen.

Mijnheer Sannen, een nieuw voorstel dat betrekking heeft op de promotie van gezonde voeding bij kinderen via een schoolfruitactie, is in bespreking in de Raad van Landbouwministers. Het zal naar alle waarschijnlijkheid voor het einde van het jaar goedgekeurd worden. De Commissie voorziet in een structurele gratis bedeling van fruit en groenten aan de schoolgaande jongeren. De kosten waarin wordt voorzien, omvatten de aankoop van het product en de logistieke kosten verbonden aan deze verdeling.

Vanzelfsprekend sta ik daar zeer positief tegenover. Daarom heeft in juli al een eerste overleg met Welzijn, Onderwijs, Begroting en mijn administratie plaatsgevonden op mijn kabinet. Ook met de groenten- en fruitsector is hierover een constructief overleg georganiseerd. Ik hoop hiervoor begin volgend jaar in samenspraak met alle betrokkenen een Vlaams programma te kunnen opstellen om zo op een continue, gestructureerde manier kwaliteitsvolle groenten en fruit te kunnen aanbieden aan alle lagere scholen in Vlaanderen vanaf het schooljaar 2009-2010.

Uw vragen hebben heel wat positieve acties teweeggebracht. Maar tussen het project Tutti Frutti en de crisismaatregel in hebben ook de veilingen een standpunt ingenomen. Dat heeft ons gebracht tot waar we nu staan.

De heer Ludo Sannen: Mijnheer de minister-president, u hebt dus inspanningen geleverd en van de Europese Commissie verkregen dat er een oplossing per deelstaat kon worden gevonden en er een overgangmaatregel mogelijk werd. In dit geval moest het initiatief wel vanuit het operationele programma van de teeltverenigingen en veilingen komen. De veilingen zijn daar echter niet op ingegaan. Ze hebben uitsluitend voor Tutti Frutti geopteerd. Tutti Frutti vind ik een ideaal project, laat dat duidelijk zijn. Het verdelen van fruit in het kader van interventie maatregelen was niet meer dan een aanvulling van een bestaand project. De cijfers die u weergeeft zullen wel correct zijn, maar voor 2007 heeft geen enkele school gebruik gemaakt van deze mogelijkheid. Men moet dus voorzichtig zijn met die cijfers.

Het standpunt van de veilingen over kwaliteitsfruit verbaast me. Ook het fruit uit interventie maatregelen is kwalitatief in orde, zoniet zou het niet in aanmerking komen voor deze maatregelen, namelijk het uit de markt nemen van het fruit en de subsidiëring ervan. Deze formulering hebben de veilingen vanuit andere overwegingen gebruikt: ze wilden echt niet instappen in de overgangmaatregel. Ik kijk uit naar het schooljaar 2009-2010 waarin op een gestructureerde manier in alle scholen een gratis fruitbedeling zal kunnen plaatsvinden. Wordt Tutti Frutti dan veralgemeend zonder de bijdrage die nu moet worden betaald, of gaat er iets totaal nieuws gebeuren? Het zou wel goed zijn dat de knowhow die nu al bestaat in Tutti Frutti en de ervaring van de medewerkers van dit project, als basis zouden worden gebruikt voor het nieuwe programma. Het is spijtig dat de veilingen niet zijn ingestapt in uw bedoelingen en in de mogelijkheden die Europese Commissie heeft geboden.

Minister-president Kris Peeters: Het nieuwe systeem houdt net een maximaal overleg met alle betrokkenen in. Ik heb het u al toegelicht. De interventie is maar mogelijk als er een fruitoverschot is. Als er geen overschotten zijn, wordt het moeilijk.

Het klopt dat alle fruit dat wordt geveild, over een minimum aan kwaliteit beschikt: dat is zonneklaar. Alhoewel het fruit uit de interventie maatregelen niet van topkwaliteit is, bezit het toch op zijn minst de basiskwaliteit.

De heer Ludo Sannen: Voor alle duidelijkheid: de maatregel waarover nu wordt overlegd tussen de ministers van Landbouw houdt toch in dat er een gratis fruitbedeling komt, ongeacht de vraag of er interventie nodig is of niet?

Minister-president Kris Peeters: Het gaat om een structurele gratis bedeling van fruit en groenten aan schoolgaande jongeren, waarbij wij de kosten van zowel de aankoop als de logistiek dragen.

De heer Ludo Sannen: In het Tutti Frutti-systeem zijn de handelaars betrokken maar op die manier is er ook een logistieke oplossing. De vraag is in hoeverre u zelf kunt tussenkomen, met de goedkeuring van Europa, met de kredieten van Landbouw. Het logistieke aspect moet sowieso in programma en het initiatief worden meegenomen.

Minister-president Kris Peeters: U zult dat zeker opvolgen, mijnheer Sannen, en me daarover later nog ondervragen.

De heer Ludo Sannen: Misschien.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Ludo Sannen tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de aangekondigde stappen met betrekking tot de herwaardering van de volkstuinten

De voorzitter: De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen: Mijnheer de minister-president, het is niet de eerste keer dat ik bij u aanklop met een vraag in verband met volkstuinten. In juli van vorig jaar informeerde ik me over de stand van zaken met betrekking tot de ruimtelijke situering van deze volkstuinten bij minister Van Mechelen. Kort daarna verscheen er een studie van de universiteit Gent met een toestandbeschrijving van de Vlaamse volkstuinten, een werkstuk dat nog door uw voorganger was besteld. Daarover hebben enkele collega's en ik u in oktober in de commissie ondervraagd. Iedereen was het er toen over eens dat de Vlaamse Regering het belang van deze volkstuinten moest erkennen en dat daarvoor een aantal beleidsingrepen noodzakelijk waren. Iedereen had dan ook zijn voorstellen klaar.

U benadrukte in uw antwoord dat alle naar voren gebrachte suggesties heel waardevol waren en dat u ze zou meenemen naar aanstaande besprekingen. Al op 19 oktober zou er over dit thema een interkabinettenwerkgroep (IKW) plaatsvinden. Alle bevoegde ministers zouden aangesproken worden en er zou werk van gemaakt worden om de aanbevelingen uit bovengenoemde studie om te zetten in nuttige beleidsaanbevelingen.

Wat die aanbevelingen betreft, was een belangrijk punt het oprichten van een aanspreekpunt in samenwerking met lokale besturen en verenigingen. Daarnaast noteerde u echter ook mogelijke verbeteringen op het vlak van de ruimtelijke ordening, zoals geëigende zones voor volkstuintjes bij het opmaken van ruimtelijke uitvoeringsplannen (RUP's). Er werd ook gesproken over budgettaire middelen.

Mijnheer de minister-president, ondertussen zijn we een jaar verder en is het tijd voor een tussenstand. Hoe ver staan de zaken intussen? Dit is een dossier waarin vele bevoegdheden elkaar overlappen. Wat is er uit het overleg met de andere ministers voortgekomen en wat kunt u concreet voorleggen met betrekking tot dit dossier? Hebt u overleg gepleegd met lokale besturen en verenigingen ter zake? Is er werk gemaakt van het oprichten van een aanspreekpunt met betrekking tot volkstuinten? Welke maatregelen stelt u voor op het vlak van de ruimtelijke ordening? Welke budgettaire middelen maakt u hiervoor vrij? Wat is de stand van zaken in dit dossier? Zal het dossier op een positieve manier worden afgehandeld voor het einde van deze legislatuur? Dat zou immers goed zijn.

De heer Mark Demesmaeker: Ik wil me daarbij aansluiten. Bij de vorige gelegenheid hebben niet alleen de heer Sannen en ikzelf, maar ook mevrouw Heeren en mevrouw Vogels hun zorg geuit over het voortbestaan en de toekomst van de volkstuinten in Vlaanderen. Het benieuwt ons dan ook, meer dan een jaar later, om te horen wat er van de intenties is terechtgekomen. Mijnheer de minister-president, u hebt toen beloofd om onze suggesties in overweging te nemen. We twijfelen er niet aan dat u die echt ter harte hebt genomen en dat u een aantal initiatieven hebt genomen. We zijn dus benieuwd naar het antwoord.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, geachte leden, zoals hier was afgesproken, is er tweemaal een overleg geweest met de kabinetten van de andere ministers, met de vraag om medewerking. Ik moet eerlijk zeggen dat de respons een beetje beperkt is gebleven. Er werd gesteld dat volkstuinten veeleer een lokaal probleem vormen, dat op lokaal niveau moet worden aangepakt. Wel was men het erover eens dat de Vlaamse overheid stimulerende initiatieven kan nemen, zoals het ontwikkelen van een handleiding voor de inrichting van volkstuintenparken, die aan de gemeenten kan worden aangeboden.

Ik deel uw enthousiasme. Zelf ben ik enkele maanden geleden nog in een volkstuint geweest. In Gent liep een tijdje geleden over dit onderwerp een tentoonstelling. Ik vind dat ook zeer waardevol. Ik heb daar enthousiaste mensen ontmoet. Maar dat enthousiasme was niet in diezelfde mate aanwezig bij de andere kabinetten. Terecht werd het lokale niveau als belangrijk element naar voren geschoven.

U vroeg of er overleg is gepleegd met het lokale niveau en de verenigingen. Met de vzw De Vlaamse Volkstuint is er inderdaad overleg geweest. In navolging van de studie van juli 2007 wordt momenteel de laatste hand gelegd aan een projectvoorstel van de vzw om de vijf beleidsaanbevelingen van die studie om te zetten in concrete acties. Daarvoor heb ik binnen de begroting in 50.000 euro voorzien. In uitvoering van dat project wordt met diverse lokale besturen overleg gepleegd.

Een onderdeel van het project bestaat er namelijk in om de behoefte aan volkstuintenparken in een aantal steden en gemeenten van het Vlaamse Gewest – maximaal een tiental per provincie – te analyseren. Op basis van die resultaten zullen dan een beperkt aantal plaatselijke besturen van gemeenten, waar het tekort aan volkstuintenparken het grootst is, worden benaderd en gesensibiliseerd om die volkstuintenparken mee op te nemen in hun ruimtelijk beleid. Een gelijkmatige spreiding over de provincies wordt verzekerd.

Ten bate van die plaatselijke besturen zal er eveneens een handleiding worden opgemaakt over het aanleggen van een volkstuinpark, met daarin antwoorden op vragen als: hoe de aanleg van een volkstuinpark starten, aan welke voorwaarden voldoen, hoe de uitbating organiseren. Er is ook een brief gericht aan de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) en de Vereniging van de Vlaamse Provincies (VVP), met de vraag of en welke specifieke initiatieven met betrekking tot volkstuinen ze zelf hebben genomen of zullen nemen. In haar antwoord heeft de VVSG laten weten dat er geen initiatieven zijn genomen en dat in de nabije toekomst evenmin acties worden gepland. Wel werd in RONET, het e-zine van de VVSG over ruimtelijke ordening, en in het tijdschrift LOKAAL een artikel gepubliceerd over die volkstuinen.

Ik denk dus dat de verbintenissen die we hier op ons hebben genomen, verder zijn geconcretiseerd. Voor dat project hebben we dus ook de nodige middelen vrijgemaakt.

Mijnheer Sannen, u hebt me vervolgens gevraagd of er werk is gemaakt van een aanspreekpunt met betrekking tot de volkstuinen. De verwezenlijking van die beleidsaanbeveling zit eveneens vervat in dat project van de vzw De Vlaamse Volkstuin. In de schoot van die vereniging zal een permanent secretariaat worden uitgebouwd, en ook een stuurgroep. Door de uitbouw van een permanent secretariaat kan de Vlaamse vereniging fungeren als aanspreekpunt voor de plaatselijke afdelingen en voor de Vlaamse overheid.

De stuurgroep zal jaarlijks bijeenkomen met de betrokken Vlaamse beleidsdomeinen, waaronder het Departement Landbouw en Visserij, het Departement Ruimtelijke ordening, Woonbeleid en Onroerend erfgoed en het Agentschap voor Natuur en Bos. Zo kunnen wederzijdse verwachtingen en noden kenbaar worden gemaakt en kan er een afstemming van de diverse standpunten worden gerealiseerd.

U vroeg me ook welke maatregelen ik voorstel op het vlak van de ruimtelijke ordening. Dat is natuurlijk heel delicaat en belangrijk. Volkstuintjes behoren volgens het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen tot de categorie hobbylandbouw en -tuinbouw. Dat betekent dat de inplanting van volkstuinparken moet gebeuren binnen de afbakening van het stedelijk gebied, en aansluitend aan de kernen voor wat de woonkernen in het buitengebied betreft. Het aspect van de volkstuinen werd dan ook mee in overweging genomen in de besprekingen van de stedelijke gebieden.

Wat de budgettaire middelen betreft, heb ik al verwezen naar het bedrag van 50.000 euro. Daarnaast zijn er eveneens mogelijkheden in het kader van het plattelandsbeleid, met name in het kader van het Vlaams Programma

voor Plattelandsontwikkeling (PDPO) II, waarbinnen projecten kunnen worden ingediend die kunnen worden gefinancierd door de Europese Unie.

Het is de bedoeling dat het project van de vzw Vlaamse Volkstuin eind dit jaar van start gaat. De looptijd is een jaar. Daarna zal er natuurlijk een evaluatie volgen.

We hebben dus doorgewerkt om die beleidsaanbevelingen te concretiseren. We hebben ter zake de nodige acties gerealiseerd. De vzw zal als aanspreekpunt blijven fungeren. Het project is in zeer goede handen bij die mensen. Ze zijn trouwens ook zeer gemotiveerd.

De voorzitter: De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen: Mijnheer de minister-president, ik dank u voor uw antwoord. Het verheugt me te horen over de initiatieven die zijn genomen in het kader van de vzw De Vlaamse Volkstuin. Ik hoop dat een en ander echt snel operationeel wordt en een zinvolle invulling krijgt.

Het kan zijn dat het enthousiasme bij collega's van de andere kabinetten gering of beperkt was, maar de volkstuinen lijken me belangrijk, en niet alleen voor de stedelijke omgeving. Dan heb ik het zelfs over wat veeleer buitengebied is. Ik woon in een gewone gemeente van 10.000 inwoners. Daar gaan momenteel veel net gepensioneerden in appartementen wonen. Als dergelijke gemeenten het initiatief nemen om ruimte te creëren voor het aanleggen van volkstuinen en volkstuinparken, dan is dat niet alleen interessant voor die net gepensioneerden.

Het gaat ook niet alleen over appartementen. In ruimtelijke ordening wordt uitgegaan van 1 woning op 5 are woonoppervlakte. Daar krijgen we ook andere ruimtelijke invullingen. Ook buiten het stedelijk gebied, in de meer landelijke gemeenten, kan zo'n volkstuinpark interessant zijn. Het kan er worden aangemoedigd als een niet louter stedelijk gegeven. Dan heb ik het niet over de meerwaarde die het heeft voor het stedelijk gebied, omdat er zo groene longen worden gecreëerd.

Mevrouw Vogels heeft dat hier vorige maal ook duidelijk gemaakt. Met dat alles ben ik het eens, maar we moeten dat ruimer bekijken. Ook in bepaalde landelijke gebieden moeten gemeenten daarvan worden overtuigd. Dan blijven we zitten met een probleem qua ruimtelijke ordening. Voor mijn part mag het gaan over tien kleine volkstuintjes. Ik weet niet of het nodig is om voor elk initiatief een inkleuring of een duidelijke aanduiding qua ruimtelijke ordening te hebben. Ik ben het er wel mee eens dat het moet gaan over gebieden die aansluiten bij de woonkernen in buitengebied en stedelijk gebied. Soms liggen daar gebieden verloren, die misschien een andere bestemming hebben,

restanten zijn van een woonuitbreidingsgebied of overblijfselen van landbouwgebied die toch aansluiten. Zonder dat daar een heel ruimtelijk proces aan moet voorafgaan, zouden gemeenten de mogelijkheid moeten krijgen om daar volkstuinparkjes of ruimte voor volkstuinen te creëren, al is het dan maar voor tien of vijftien jaar als er sprake is van andere plannen.

Ook vorige keer was er de vraag om daar in de ruimtelijke ordening op een iets soepelere wijze mee om te gaan. Ik hoop dat die vzw de gemeentebesturen kan overtuigen van het mogelijke belang van volkstuinen. Dan gaat het niet alleen over gezonde voeding voor die mensen, maar ook over ontmoetingsplaatsen en over zinvol bezig zijn. Het heeft een belangrijke sociaal-culturele meerwaarde.

Minister-president Kris Peeters: Zoals ik daarnet al zei, zal die handleiding naar alle lokale besturen gaan. Dat kan het bewustzijn van en de gevoeligheid voor dit onderwerp alleen nog maar vergroten.

Mijnheer Sannen, u verwijst terecht naar al die diverse facetten. Bij mijn jongste bezoek zag ik ook dat dit past in de strijd tegen de eenzaamheid. Mensen hebben zo ook een sociaal weefsel. 's Middags is er koffie en gebak enzovoort. Dat is echt een sociaal contactpunt. Mensen die op hun appartement alleen wonen, in steden of op het platteland, kunnen elkaar terugvinden. De handleiding is niet beperkt tot bepaalde lokale besturen, maar ruim opgevat.

De heer Ludo Sannen: Ik wil er toch op aandringen dat u de minister van Ruimtelijke Ordening hierover aanspreekt. Via een omzendbrief of zo zou hij een duidelijk kader moeten aangeven, waardoor er een soepelere invulling kan komen van het aanleggen van volkstuintjes.

Minister-president Kris Peeters: Ik zal dat doen.

De heer Mark Demesmaeker: Ik sluit me daar zeker bij aan. Het belang van volkstuinen is ook heel duidelijk geworden uit de studie van de Universiteit Gent, een heel interessante studie, die heel de zaak zeer goed in kaart heeft gebracht.

Ik had nog een bijkomende vraag. Is er ook in aparte middelen voorzien voor dat aanspreekpunt, voor dat permanent secretariaat, of maakt dat deel uit van die 50.000 euro?

Minister-president Kris Peeters: Dat maakt deel uit van die 50.000 euro.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Vera Dua tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de ecologische reconversie van de visserijsector en de rol van de Stichting Duurzame Visserijontwikkeling in dit verband

De voorzitter: Mevrouw Dua heeft het woord.

Mevrouw Vera Dua: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, geachte leden, het is niet de eerste maal dat we van gedachten wisselen over de ecologische reconversie van onze visserijsector. We zijn het er ondertussen wel allemaal over eens dat er iets moet gebeuren. De manier waarop in Vlaanderen wordt gevist – en dan denk ik vooral aan de boomkortechniek – is ecologisch nefast, zoals we allang weten, maar wordt bovendien door de hoge brandstofprijzen ook economisch steeds minder houdbaar. Van twee kanten ontstaat dus de druk om daar iets aan te doen.

Ik heb ook de indruk dat de Europese Commissie steeds sterker aandringt om stappen te zetten. Op de Europese Visserijraad in juli werd besloten dat er extra middelen zouden komen voor een ecologische omschakeling, in ruil dan voor de inkrimping van de vloot. Ik vermoed dat dat voor ons minder belangrijk is, omdat onze vloot beperkt is. Mijnheer de minister-president, u hebt toen aangekondigd ervoor te zorgen dat het aandeel zou afnemen dat een reder of een visser die beslist tot reconversie over te gaan, zelf moet betalen: bij die omschakeling zou hij maar 40 percent van de kosten moeten dragen, in plaats van de huidige 60 percent.

Dat was goed nieuws. Iedereen heeft u ook gesteund bij dat voornemen. Ondertussen blijkt, althans volgens de signalen die we krijgen, dat er inderdaad interesse is bij de Vlaamse visser. Tot voor kort was dat onbespreekbaar, maar nu wil hij echt tot andere methodes komen en is er natuurlijk de vraag naar meer ondersteuning. In dat verband is het me helemaal onduidelijk wat de rol is van de Stichting Duurzame Visserijontwikkeling (SDVO). Andere leden hebben daar ook al enkele malen naar verwezen. Ik vind het heel moeilijk om in te schatten waaruit nu eigenlijk de werking van die stichting bestaat, wat haar rol is, ook bij die ecologische reconversie. Ter zake is er weinig transparantie.

Mijn eerste vraag betreft de resultaten van die Visserijraad. Wat betekent die 60 miljoen euro extra steun voor de Vlaamse visserijsector? Hoeveel geld is er nu in totaal beschikbaar voor die duurzame reconversie van de Vlaamse vloot? We voelen dat er interesse is, maar hoe concreet is die? Hoeveel dossiers werden er ondertussen ingediend? Zullen die kredieten volstaan om tegemoet te komen aan die aanvragen? Wat zal dan

het aandeel in al die kosten zijn van de aanvrager, van Vlaanderen, van derden of van Europa? Als bijvoorbeeld een boomkorvisser besluit om te schakelen, hoe ziet dat kostenplaatje eruit?

U hebt ooit eens in dit parlement geantwoord dat de SDVO normaliter wordt gespijsd door de Vlaamse visserijsector. Ik denk niet dat daar sprake is van echte subsidies. Het zijn de vissers zelf die deels betalen. Welke financiële middelen heeft de SDVO gekregen van de Vlaamse overheid en Europa? Welke activiteiten heeft de stichting ontwikkeld waaruit kan worden afgeleid dat ze inderdaad werkt aan een verduurzaming van de visserijsector, zoals dat trouwens ook staat geformuleerd in haar oprichtingsstatuten? Hoe zit het met die financiering? Ik ben begonnen aan een zoektocht, maar dat is helemaal niet te vinden, dus ik denk dat u de enige persoon bent die daarop een antwoord kan geven.

Kunt u bevestigen dat de coördinatie van het project ADVIS, dat reders moet helpen bij de omschakeling, in handen is van die stichting? Ik heb horen zeggen dat er bij die stichting 29 subsidieaanvragen voor reconversie zijn ingediend. Klopt het dat die aanvragen worden beoordeeld door een privéadviesbureau, namelijk Policy Research Corporation (PRC) in Antwerpen, dat de businessplannen moet doorlichten en dergelijke? Waar zitten onze Vlaamse ambtenaren in dit alles? Ik ben er altijd van uitgegaan dat we zeer competente ambtenaren hebben. Ik vind dat nog steeds. Ik hoor echter vanuit de sector dat die daarbij momenteel geen enkele rol spelen. U zult dat kunnen weerleggen als dat niet zo is. Dan ben ik gerustgesteld.

Kunt u bevestigen dat die stichting participeert in het project Belgian Lady, dat als doel heeft een boomkor om te bouwen tot het allereerste duurzame visserschip, een flyshoot? Zo ja, zullen die mensen gewoon een economische activiteit uitoefenen, zoals de anderen? Meer in het algemeen, hoe ziet u de rol van de SDVO in het Vlaamse visserijbeleid? Zijn ter zake nieuwe ontwikkelingen te verwachten?

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Mevrouw Dua, u klinkt niet echt alsof u in een ver verleden minister van Visserij was. U weet eigenlijk niet wat de SDVO inhoudt. (*Opmerkingen van mevrouw Vera Dua*) Dat is gewoon een vaststelling: ook ik weet het niet.

Mevrouw Vera Dua: Dat is van na mijn tijd.

De heer Stefaan Sintobin: Net daarom. Mijnheer de voorzitter, als een ervaren iemand als mevrouw Dua niet weet wat die stichting doet en waarvoor ze staat, zou het misschien nuttig zijn dat deze commissie de stichting eens zou uitnodigen of zelf bezoeken. We houden regelmatig

contact met het VLAM. We zouden ter plaatse eens moeten bekijken wat die stichting doet. Mevrouw Dua heeft heel wat vragen gesteld. Ik denk dat we dat hier moeilijk in een kwartiertje kunnen afhandelen.

Mijnheer de minister-president, hoe verhoudt de stichting zich ten opzichte van de privésector? Ik herinner me de hele heisa van de zomermaanden over de mosselekenweek. Dat is een delicaat probleem, waarover u misschien moeilijk uitspraken kunnen doen, maar hoe verhoudt het ene zich tot het andere? Vindt daar regelmatig overleg plaats, of welke structuren bestaan daarvoor? Ik heb de indruk dat, net zoals de vismijnen elkaar beconcurreren, ook de stichtingen uit de privésector met elkaar in concurrentie gaan, wat de visserij in haar geheel niet ten goede komt.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, in verband met de laatste vraag van de heer Sintobin en de vraag van mevrouw Dua heb ik hier een document bij me van 16 december 2003, van de Europese Commissie, gericht aan de toenmalige minister van Buitenlandse Zaken. Dat was toen nog de heer Louis Michel. Het ging toen om het federale niveau.

Ik heb ook een brief bij me van Renaat Landuyt, toen hij nog minister-vicepresident van de Vlaamse Regering was. Het is een brief van 11 maart 2004, gericht tot de heer Ivan Victor. Dit viel dus onder het beleid van de vorige regering.

Mevrouw Dua, u stelde heel wat vragen ter verduidelijking en ik ga graag in op uw verzoek om wat meer tekst en uitleg te geven.

Ik recapituleer even, ook al weet ik dat heel wat gegevens al bekend zijn. Tijdens de Raad voor de Visserij van 15 juli werd een politiek akkoord bereikt over een pakket crisismaatregelen. Om de overcapaciteit van de sector terug te dringen en de Europese vissersvloot helemaal te herstructureren, zou er 600 miljoen euro aan extra middelen nodig zijn. De Europese Commissie heeft zich geëngageerd om op zoek te gaan naar deze middelen nadat de lidstaten zelf substantiële inspanningen geleverd hebben.

Het pakket bestaat uit twee soorten maatregelen. Er zijn algemene maatregelen die de lidstaten zonder bijkomende voorwaarden mogen toepassen, zoals een verhoging van het aandeel publieke investeringssteun voor beperkte investeringen aan boord van het vaartuig. Deze maatregelen moeten passen in het lopende operationele programma 2007-2013 van de lidstaat. Daarnaast zijn er bijzondere maatregelen die

de lidstaten enkel mogen toepassen indien een vlootaanpassingsregeling (VAR) wordt ingediend.

Een VAR houdt voor België in dat de vangstcapaciteit met 20 percent verminderd wordt. Na het opmaken van een VAR kan de overheidstoelage bij investeringen opgetrokken worden tot 60 percent, is er een bijkomende tijdelijke stillegging mogelijk, en kan ook een gedeeltelijke sloop operationeel gemaakt worden, dit wil zeggen: het vroegere vaartuig slopen en vervangen door een nieuw dat maximaal nog 40 percent heeft van het vroegere vermogen.

Wij hebben in het operationeel programma ter uitvoering van het Europees Visserijfonds (EVF) dat de Vlaamse Regering op 3 oktober 2008 definitief goedgekeurde, de opmaak van een VAR alvast opgenomen. In de financieringstabel van het EVF werden de middelen in zwaartepunt 1, de maatregelen met betrekking tot de vlootaanpassing, opgetrokken tot 7,5 miljoen euro. Dit is ongeveer 29 percent van het totale beschikbare EVF-bedrag. De overige middelen zijn gespreid over aquacultuur, verwerking en afzet, acties van gemeenschappelijk belang en proefprojecten, de duurzame ontwikkeling van visserijgebieden en de technische bijstand voor de opvolging van het programma. Gezien de toezegging op Europees niveau is het mogelijk dat er nog extra Europese middelen verkregen worden naar aanleiding van het indienen en goedkeuren van de VAR.

Wij volgen de problematiek uiteraard van heel nabij op, zowel via het departement Visserij als via het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO)-Visserij. Bij ons zijn ruim 30 reders bekend die zich hebben aangeboden of die interesse hebben voor een mogelijke radicale omschakelingsinvestering – en ik benadruk dat het om een radicale omschakeling moet gaan, niet over beperkte aanpassingen. Daarnaast komen er heel veel vragen binnen over de omschakeling op de ecorok. Het ontbreken van de nodige liquiditeiten bij de rederijen is echter de grote struikelsteen. Om die reden heb ik er in juli voor gepleit om de maximale overheidstussenkomst bij investeringen op te trekken van 40 naar 60 percent. U weet dat de EU ons daarin is gevolgd, maar het heeft gekoppeld aan de opmaak van een vlootaanpassingsregeling.

Dit is ongetwijfeld een heel belangrijke stimulans voor de omschakeling op de ecorok, maar is momenteel allicht niet voldoende voor de radicale omschakelingen. Het gaat hier om investeringen tot zelfs 1,5 miljoen euro, waarvan de reder zelf 40 percent, of toch nog 600.000 euro, moet inbrengen. Weinig reders beschikken over die middelen en verwacht wordt dat die zware investeringen maar voor een paar vaartuigen gedaan zullen worden – hoe meer, hoe beter natuurlijk.

De investeringen in de ecorok liggen gevoelig lager wegens het lagere energieverbruik en de milieuvriendelijkere

vistechniek, en voor deze vaartuigen is de overheidstussenkomst van 60 percent een belangrijke stimulans. Het programma van het Financieringsinstrument voor de Oriëntatie van de Visserij (FIOV) loopt eind 2008 ten einde, en de goedkeuring door de Europese Unie van het operationele programma in het kader van het EVF wordt de komende weken verwacht. Van zodra de goedkeuring verkregen is, kunnen investeringsdossiers effectief worden ingediend.

De SDVO is een vzw die in 2004 opgericht werd en die paritair beheerd wordt door werkgevers en werknemers, en waar wij als Vlaamse overheid geen deel van uitmaken. De stichting werkt met middelen uit het Zeevissersfonds. De middelen komen via de bedrijfsvoorheffing op de lonen van de vissers. Het gaat om bedrijfsvoorheffing op een minimumloon, zodat een deel van de opbrengsten uit het Zeevissersfonds wordt doorgestort naar de SDVO.

De SDVO heeft voor een aantal projecten een subsidieaanvraag ingediend. Deze projecten passen in het FIOV-programma waarvoor de lidstaat voor cofinanciering zorgt. Bij elk van de projecten is een stuurgroep opgericht waarin naast vertegenwoordigers uit de sector, ook medewerkers van ILVO betrokken zijn. Concreet gaf de Vlaamse Regering haar goedkeuring voor haar cofinanciering aan volgende projecten: VKIV, dat staat voor Viskwaliteitsintegratie in de visserijsector, voor 224.998 euro, de alternatieve boomkor voor 120.400 euro, voor de tweelingboomkor werd nog niets uitbetaald, het mosselproject voor 413.011 euro en Outtrigger of de bordenvisserij voor 153.922 euro.

Het project-ADVISED voor de omschakeling op duurzame vistechnieken, werd ingediend door ILVO en heeft tot doel de reders die het wensen, effectief en gratis, voornamelijk technische, begeleiding te geven bij de omschakeling. De SDVO heeft de reders de kans gegeven om, vooraleer zij omschakelen, een businessplan te laten opmaken. De stichting bekostigt de opmaak daarvan met eigen middelen en wij vernemen dat zij hiervoor inderdaad een beroep heeft gedaan op de economische deskundigheid van Policy Research Corporation. Dat valt volledig onder de verantwoordelijkheid van de stichting.

Ruim 30 reders zouden zich aangeboden hebben met de intentie om een businessplan te laten opmaken. De opmaak van deze plannen gebeurt helemaal onder de verantwoordelijkheid van de stichting. De studie van de technische haalbaarheid en eventuele begeleiding van een omschakelingsplan gebeuren door de deskundigen van ILVO-Visserij. De ambtenaren moeten zich dus geen zorgen maken: ze worden ingeschakeld voor het onderzoek naar de technische haalbaarheid en zijn heel competent op dit vlak. Voor zover het voorgaande leidt tot een effectief investeringsdossier met

subsidieaanvraag, wordt dit beoordeeld en behandeld door het departement Visserij in Oostende. De stichting kan dus op vraag van de reder betrokken zijn bij de voorbereiding van een dossier, maar helemaal niet bij de behandeling van een subsidieaanvraag.

Mevrouw Dua, over de Belgian Lady weet ik helemaal niets. Het departement heeft geen weet van een subsidieaanvraag voor de Belgian Lady. We hebben dus ook geen weet van de manier waarop deze investering gefinancierd zou worden, tenzij u mij die informatie kunt geven.

U vroeg ook naar de rol van de SDVO. Die stichting is een vzw en in de statuten is opgenomen wat haar opdrachten zijn. Ze krijgt daartoe middelen uit het Zeevissersfonds. Ik ga ervan uit dat, tenzij er bijkomende informatie zou zijn, ze de haar toegewezen opdrachten correct uitvoert en zal blijven uitvoeren.

De voorzitter: Mevrouw Dua heeft het woord.

Mevrouw Vera Dua: Mijnheer de minister-president, voor wat de eerste antwoorden betreft, is het gewoon goed dat de commissie de stand van zaken kent. Het gaat de goede richting uit en we moeten nu wachten op het aanpassingsprogramma om te kunnen starten.

Ik zal proberen om wat meer duidelijkheid te krijgen over de rol van de stichting. U gaf een aantal toelichtingen, die heel interessant zijn. Ik probeer ze samen te vatten en u moet me dan maar vertellen of ik alles goed begrepen heb, want ik vind het ingewikkeld.

Blijkbaar werd al heel wat geld aan de stichting gegeven. Ik zou de optelsom moeten maken, maar het gaat toch om een bedrag tussen 1 en 1,5 miljoen euro. Dat is een behoorlijk bedrag.

De stichting zal nu de volledige dossierafwikkeling doen van de vissers en de reders die willen omschakelen. De ambtenaren zullen een eindadvies geven en oordelen of het een goed advies is – dat zou er nog aan ontbreken. De reders zijn dus ‘verplicht’ om een reconversiedossier in te dienen via de stichting.

Daarnaast zien we dat de stichting – en ik ben niet over de mosselen begonnen – een economische activiteit heeft. Ik weet er het fijne niet van, maar op de ene of andere manier brengt de stichting mosselen op de markt. De stichting bevindt zich in een toch wel heel vreemde situatie. Ik heb dit snel opgeschreven, want u vertelde het nogal vlug, maar de stichting kreeg subsidies voor mosselen, voor de bordenvisserij en voor nog andere zaken.

De stichting heeft de subsidies dus gekregen om boten om te schakelen, maar wat gebeurt er met die boten? Voert de stichting nu een economische activiteit uit met

die omgeschakelde boten? Het signaal dat ik vanuit de visserijsector krijg, is dat er een stichting is met een mooie naam – en ik denk dat de intentie bij de oprichting heel goed was – die subsidies krijgt van de overheid, die de omschakeling doet en dan plotseling op de ene of de andere manier – en er zal wel voor gezorgd zijn dat dit wettelijk in orde is – met de aangepaste boten de eigen reders en vissers concurrentie aandoet. Dit lijkt me een heel rare affaire. Ik hoop dat u de vraagtoon hebt gehoord, ik wil van u vernemen hoe het zit, want de ongerustheid is groot. Van de mosselkwekerij werd op de ene of de andere manier een nv gemaakt, maar de namen zijn dezelfde!

Tussen haakjes, ik vraag me ook af welke rol de Nederlanders in dit dossier spelen. Voor we het goed beseffen wordt de sector via een goed initiatief uitverkocht aan onze noorderburen, over wie ik voor de rest geen kwaad woord wil zeggen, maar dit kan de bedoeling toch niet zijn.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, het gebeurt niet vaak, maar ik volg de interpretatie van mevrouw Dua over de werking van de stichting toch wel een beetje: via subsidies doet de stichting de eigen vissers concurrentie aan. U zult wel zeggen dat dit niet waar is, maar ik heb heel de geschiedenis voor het aspect mosselkweek gevolgd in de media. Telkens weer werd de stichting vermeld en tegenover de privésector geplaatst. Ik kreeg hierover graag wat duidelijkheid.

Natuurlijk staat niet alleen de transparantie van de stichting ter discussie. Ik heb er enkele maanden geleden in de plenaire vergadering al op gewezen dat er sprake is van wat ik bijna maffiapraktijken binnen het Zeevissersfonds zou durven noemen. Het probleem is serieus en vele mensen stellen zich vragen over de behartiging van de fondsen en over het efficiënt en nuttig besteden van de middelen uit die fondsen. Vooral de stichting wordt geanalyseerd en men pogingen onderneemt om haar efficiënter te doen werken, zou men de stal van het Zeevissersfonds beter eens uitmesten – ik ben me er wel van bewust dat dit ten dele federale materie is.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, ik begrijp dat de stichting met heel wat wantrouwen wordt bekeken. Ik heb brochures van de stichting bij, het is misschien interessant dat u ze even doorneemt.

Mevrouw Vera Dua: Is dat een jaarverslag?

Minister-president Kris Peeters: Het is een tijdschrift van de stichting. Er zijn er zelfs twee van mei 2008.

Mevrouw Vera Dua: Het is toch merkwaardig dat ze geen jaarverslag heeft?

Minister-president Kris Peeters: Ik zit als betrokken minister niet in die stichting en bovendien krijgt de stichting haar middelen van het fonds. Ik herinner me dat de heer Sintobin en ook mevrouw Moens hierover al vragen hebben gesteld in de plenaire vergadering.

In de brochures worden alle projecten uitgelegd. Het gaat immers over proefprojecten. Zo wordt het proefproject over de bordenvisserij helemaal uitgelegd. Het gaat om proefprojecten op bepaalde vaartuigen, zoals de Morgenster. Ik meen dat het goed zou zijn indien deze interessante informatie ook aan u wordt bezorgd. Ik herhaal dat het om proefprojecten gaat en die worden met Europese middelen gefinancierd. Wij hebben aan cofinanciering gedaan.

Ik zal nog eens informeren, maar ik heb geen aanwijzingen dat met die middelen commerciële activiteiten gebeuren die binnen de stichting worden ontwikkeld. Het gaat om proefprojecten op vaartuigen die niet voor commerciële doeleinden binnen de stichting worden gebruikt.

De heer Stefaan Sintobin: Die mosselen worden toch op de markt gebracht?

Minister-president Kris Peeters: Dat is een commerciële activiteit, maar het gaat hier over de projecten. Het gaat over de projecten waarvoor subsidies werden gegeven, projecten met Europese cofinanciering.

Uw vraag is of die projecten worden gebruikt om commerciële activiteiten mee te onderbouwen, waardoor de anderen oneerlijke concurrentie wordt aangedaan. Mijn antwoord is dat ik daar op basis van de informatie die ik nu heb en aan de hand van deze publicaties van mei 2008 over de projecten, geen aanwijzingen voor heb. Ik zal dit verder bekijken. Ik wil hier alle duidelijkheid over.

Er werd ook een vraag gesteld over het fonds. U weet dat dit wordt beheerd door werkgevers en werknemers. Uit mijn vorig leven weet ik dat het voor werkgevers die er niet bij zijn, heel moeilijk is om erbij te geraken. Het is een vrij gesloten geheel. De werkgevers en werknemers stellen dat zij het fonds beheren, en zolang er geen elementen zijn waardoor ik kan of moet interveniëren, is het niet evident om binnen te geraken.

Ik zal u de brochures laten bezorgen. Naar aanleiding van een afgerond proefproject wordt een dergelijke brochure opgemaakt en in die zin doet de stichting wat ze moet doen.

Ik zal nog eens navraag doen, want ik wil niet dat hier misverstanden over bestaan, dat de reguliere economie oneerlijk wordt beconcurrereerd.

De voorzitter: Mevrouw Dua heeft het woord.

Mevrouw Vera Dua: Iedereen heeft belang bij duidelijkheid over hoe er wordt gewerkt. Ofwel is er iets mis, en dan moet het worden aangepakt, ofwel zijn dat indianenverhalen en dan moeten ze worden ontkracht. Iedereen wil daarover klaarheid. Ik heb nog vragen. U stelt dat een 30-tal reders plus nog wat anderen deze aanpassingen willen verrichten. Het lijkt me raar dat dit volledig in handen wordt gegeven van dat ene project van deze stichting. We mogen niet te snel oordelen, maar hier komen de ambtenaren maar helemaal aan het einde van de rit aan de beurt. Misschien kan dat niet anders, maar de vraag is of dit een goede werkwijze is. Het gaat inderdaad om een nieuwe materie. Niet iedereen is daarmee vertrouwd. Het is misschien een oplossing voor een goede gang van zaken, maar ik blijf dat een eigenaardige constructie vinden.

Minister-president Kris Peeters: Ik zal me daarover informeren.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Vera Dua tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de organisatie van de co-existentie van genetisch gemodificeerde gewassen met conventionele gewassen

De voorzitter: Vandaag is het ontwerp van decreet over dit onderwerp in het Vlaams Parlement ingediend. Dat was niet gekend op het moment dat de vraag is ingediend. Mevrouw Dua heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mevrouw Dua vraagt al wat de uitvoeringsbesluiten zullen inhouden. Misschien moeten we eerst wachten wat de wetgever van het decreet zal maken.

Mevrouw Vera Dua: Het is niet evident om hierover een vraag te stellen. Dat weet ik. Ik was dan ook aangenaam verrast te horen dat mijn vraag was aanvaard. Er pleiten heel wat argumenten voor. Er was een soort van engagement dat het kaderdecreet onlosmakelijk verbonden was met de uitvoeringsbesluiten. Dat is altijd zo gecommuniceerd naar de sector. Het is dus belangrijk om hierover een eerste gesprek te houden.

We zullen dat zeker nog uitgebreid doen naar aanleiding van de bespreking van het ontwerp van decreet. Het gaat om een kaderdecreet. Dat ontwerpdecreet bepaalt hoe landbouwteelten met GGO-zaden samen kunnen bestaan met teelten waarbij uitdrukkelijk gekozen wordt voor zaden die niet genetisch gemodificeerd zijn.

Het onderwerp ligt in bepaalde sectoren zeer gevoelig, zeker bij de biosector. De biologische landbouw kiest er immers uitdrukkelijk voor om GGO-vrij te telen. In het ontwerpdecreet zoals het nu voorligt, wordt de bewijslast gelegd bij diegene die geconfronteerd wordt met de keuze van diegenen die genetisch gemodificeerde teelten in Vlaanderen willen introduceren. De grote vraag is dan ook welke repercussies dit zal hebben voor de bioteelt. Wat zijn de risico's? Op welke manier zal dat allemaal worden geregeld? Dat hangt in de eerste plaats af van de nog niet bekende uitvoeringsbesluiten.

In dit verband kan Wallonië inspirerend werken. U hebt nu veel contact met uw Waalse collega's. Misschien kunt u tussendoor naar de stand van zaken informeren? Daar wordt volledige transparantie gehanteerd. Iedereen zal er toegang krijgen tot het register waarin alle GGO-percelen worden opgenomen. Er bestaat wel nog altijd grote onzekerheid over wat een veilige isolatieafstand is tussen GGO-teelten en niet-GGO-teelten. In Wallonië heeft men duidelijk voor grote afstanden gekozen. Voor maïs, de enige GGO-teelt die in Europa is toegelaten, kiest men voor 600 meter tussen een GGO- en een niet-GGO-perceel. In Vlaanderen spreekt men van 50 meter, wat absoluut onvoldoende is. Ook heeft Wallonië duidelijke criteria opgesteld voor de creatie van GGO-vrije zones. In Wallonië is daarvoor gezocht naar een simpele procedure. Kleine boeren die samen 250 hectare aansluitend terrein bezitten, kunnen deze zone GGO-vrij verklaren. In Vlaanderen is hiervoor 1000 hectare vooropgesteld. Alle boeren zouden zich binnen een zone van 1000 hectare akkoord moeten verklaren om in een GGO-vrije zone te liggen. Dat is in de praktijk moeilijk werkbaar. Het is een moeilijke opgave.

Ik heb met zeer grote interesse het advies van de Miniraad gelezen. Er zijn bemerkingsen geformuleerd en er is onder meer gesuggereerd om een samenwerkingsakkoord af te sluiten met de andere gewesten en de federale overheid. Het zou goed zijn als de normen op elkaar zijn afgestemd, zoniet kan men zich aan moeilijkheden verwachten.

Tot slot heb ik nog een vraag die wat los staat van het ontwerpdecreet. Het is belangrijk dat Vlaanderen een signaal geeft over de richting die we willen uitgaan in verband met de GGO-teelten. U kent waarschijnlijk wel het Handvest van Firenze. Daarin leggen sommige regio's een verklaring af waarin zij uiting geven aan hun verzet tegen de teelt van GGO's op hun grondgebied. Ze vormen een netwerk van momenteel 230 regio's die het handvest hebben ondertekend. Dit bewustzijn groeit in

Europa. Ik zou het heel spijtig vinden als Vlaanderen daar niet aan meewerkte. U kent ongetwijfeld mijn standpunt over GGO-teelten.

In die verklaring stellen de ondertekenaars zich tot doel om de klassieke en biologische landbouw te beschermen tegen genteelten. Ze pleiten er onder meer voor dat de EU het voorzorgsprincipe hanteert bij de goedkeuringsprocedures voor nieuwe GGO's en dat er op Europees niveau een schaderegeling wordt uitgewerkt voor het geval GGO's schade aanrichten aan andere gewassen. Het moet dan ook mogelijk zijn om GGO-vrije zones te creëren op basis van sociaaleconomische en milieukundige analyses.

Een paar weken of dagen geleden heeft Waals minister Lutgen beslist om zich aan te sluiten bij dit initiatief als blijk van engagement in de strijd voor het behoud van een gezond landbouw- en maatschappijmodel. Ik vond dat zeer inspirerend en vandaar mijn vraag aan u.

Wat is de stand van zaken in verband met de uitvoeringsbesluiten bij dit decreet? Dat is zeer belangrijk. Door een kaderdecreet mee goed te keuren weet men niet veel meer. De invulling gebeurt via de uitvoeringsbesluiten. Welke concrete regels zijn er opgesteld? Werden deze besluiten besproken met de biosector en andere vertegenwoordigers van de landbouworganisaties die kiezen voor het behoud van GGO-vrije teelten? Welke garanties worden er geboden? Zal het in de toekomst nog mogelijk zijn om een GGO-vrije teelt in Vlaanderen toe te passen? Welke garanties zijn er opdat er geen besmetting tussen GGO-teelten en andere teelten zou optreden? Welke engagementen neemt de minister ten aanzien van de sectoren die kiezen voor een GGO-vrije teelt? Is de Vlaamse Regering, in navolging van Wallonië, bereid het Handvest van Firenze te ondertekenen?

Ik heb vandaag nog een website geconsulteerd over de discussie die zich hierover in Europa afspeelt. Ook president Sarkozy zou er geen groot voorstander van zijn. U beschikt ongetwijfeld over betere interne informatie. Welk standpunt neemt België in op de Europese ministerraden die over GGO-teelten gaan? Wallonië neemt een vrij goed standpunt in. De vraag is: wat is dan het gemeenschappelijke standpunt?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Ik luister altijd aandachtig naar u, mevrouw Dua, maar hier is de situatie ietwat speciaal. Het ontwerp van decreet wordt hier binnenkort besproken, maar u vraagt me daarvoor nog wat de inhoud van de uitvoeringsbesluiten zal zijn.

Mevrouw Vera Dua: Dat wordt wel meer gedaan.

Minister-president Kris Peeters: De vraag is of daar moet worden op ingegaan. Ik pleit voor het respecteren van de werkzaamheden van dit parlement en om niet naar de uitvoeringsbesluiten van een decreet te vragen voor de bespreking van het decreet zelf plaatsvindt. Dat kan wel tijdens de bespreking, of nadien als dat nog nodig mocht blijken. Ik zal dus kort zijn. Er is natuurlijk al heel wat denkwerk verricht, en zeker mijn administratie heeft naar goede gewoonte al nagedacht over hoe de uitvoeringsbesluiten er zouden kunnen uitzien.

Wat uw tweede vraag betreft, is het essentieel dat de co-existentieregeling tot doel heeft dat boeren de keuzevrijheid hebben om in de toekomst al dan niet voor een GGO-vrije teelt in Vlaanderen te kiezen. Wij voorzien in het ontwerpdecreet net in de mogelijkheid om teeltvoorwaarden op te leggen die contaminatie moeten voorkomen en ook in de mogelijkheid om schade te vergoeden. Dat zal geconcretiseerd worden zodra het decreet hier is goedgekeurd.

Wat het Handvest van Firenze betreft, is het niet onmiddellijk mijn bedoeling om mij bij de 230 regio's aan te sluiten. De teelt van GGO's verdient een eerlijke kans, net zoals de teelt van biologische en conventionele gewassen. Het is dus niet de bedoeling om dat handvest onmiddellijk te ondertekenen. Er is een verschil in visie tussen Waals minister Lutgen en mezelf over deze problematiek. Dat hebt u goed aangevoeld.

Een Belgisch standpunt in de Europese discussies kunnen we slechts naar voren brengen als we allemaal op dezelfde lijn zitten. En dat betekent een constante inspanning leveren.

Mevrouw Vera Dua: We zullen zeker nog uitgebreid de kans krijgen om daarover te discussiëren. Het is bij kaderdecreten nogal eens gebeurd dat de goedkeuring bijna afhankelijk wordt gemaakt van de uitvoeringsbesluiten. Ik heb begrepen dat hier op het moment dat we het ontwerp bespreken, ook de uitvoeringsbesluiten zullen liggen.

Minister-president Kris Peeters: U kunt de vraag dan altijd stellen.

Mevrouw Vera Dua: Ik zal op dat moment zeker de vraag stellen. Het is bijna evident. Essentieel wordt het decreet door de Vlaamse Regering geregeld. Daarom kan ik me moeilijk voorstellen dat iemand het zal goedkeuren zonder kennis te hebben genomen van de uitvoeringsbesluiten.

Ik betreur het dat u het Handvest van Firenze niet ondertekent.

Uw antwoord op de laatste vraag was wel zeer kort. Op het Europese vlak zijn er nu heel belangrijke discussies gaande over de teelten van GGO's. Begrijp ik het goed

dat België dan geen standpunt inneemt op dergelijke ministerraden? Uiteindelijk gaat de discussie over het al dan niet uitbreiden van de GGO-teelten, de procedures en het creëren van GGO-vrije zones in Europa.

Ik zou het bijzonder jammer vinden, los van de standpunten die de gewesten daarin innemen, dat België niets zegt omwille van het feit dat er geen standpunt is. Ik betreur het ook zeer dat u zich niet aansluit bij het goede standpunt van de Waalse minister. In het verleden was dat wel even anders. Toen waren er heel wat problemen met de standpunten van de Waalse minister van Landbouw. Met minister Lutgen ligt dat veel beter. Hij verdedigt de familiale en de duurzame landbouw. In die optiek is hij dus geen voorstander van de GGO-teelt. Ik kan me maar moeilijk een beeld vormen van de manier waarop het er in een Europese ministerraad aan toe gaat, met u als minister over dat onderwerp.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
